

# DIRECTRIUS GENERALS I PROGRAMA DE LA ASSIGNATURA DRET LABORAL

---

Curs 08/09

---

## **OBJECTIUS:**

Es pretén que l'estudiant conegui el marc normatiu i els principis reguladors que ordenen les relacions laborals. L'estudi es realitzarà des de una perspectiva teòrica i pràctica en la que es combinaran les classes magistrals amb la realització de supòsits pràctics.

## **METODOLOGIA:**

L' assignatura es desenvoluparà mitjançant la realització de classes en la que es desenvoluparan continguts teòrics i pràctics al voltant del Dret del Treball. Els continguts teòrics oferiran una aproximació al marc normatiu de les diferents institucions en la que es descriuran els seus trets més rellevants així com els aspectes que per la seva actualitat poden ser més útils en la formació i pràctica professional de l'alumne.

La part pràctica es configura com un espai de participació activa de l'alumne en el que haurà d'aplicar els coneixements teòrics a supòsits pràctics extrets de la realitat de les nostres relacions laborals. Les classes pràctiques no tenen una periodicitat prefixada al dependre del ritme i evolució de les classes teòriques.

## **AVALUACIÓ**

La avaluació de la assignatura es dura a terme mitjançant un examen final i de la valoració de la participació de l'alumne.

L'examen final constarà de dues parts que hauran de ser realitzades per tots els alumnes que vulguin superar l'assignatura. La primera part consistirà en un test de entre 25 i 35 preguntes que suposen un 70% de la nota. La segona part tindrà forma de preguntes curtes amb un caràcter eminentment pràctic i suposarà el 30% de la nota.

Els exàmens es desenvoluparan en les dates i hores oficials determinades per l' Escola. Els alumnes hauran de presentar-se a la convocatòria del grup en que estiguin matriculats.

## **BIBLIOGRAFIA BÀSICA:**

- MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ SAÑUDO GUTIÉRREZ, F., GARCÍA MURCIA, J.: *Derecho del trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid, 2008.
- RAMIREZ MARTÍNEZ, J.M.(Dir.), *Curso de Derecho del Trabajo*, Ed. Tirant lo Blanch, Valencia 2008.
- MATERIAL DE SUPORT QUE FACILITIN ELS PROFESSORS. Aquest material serà facilitat a través de la pàgina web de l'assignatura al Campus Virtual (recordeu que es la versió CV 4.5 <https://cv2008.uab.cat/?emSentoEspecial=true> )

## TEMARI

### I.- ANTECEDENTS, CONCEPTES GENERALS I FONTS DE L'ORDENAMENT JURÍDIC LABORAL

#### A.- INTRODUCCIÓ

##### Lliçó 1

1. Introducció.- 2. Terminologia.- 3. Importància del Dret del Treball.- 4. Interès del Dret del Treball i de la Seguretat Social per a un Diplomat en Ciències Empresarials.

#### B.- CONCEPTE I OBJECTE DEL DRET DEL TREBALL

##### Lliçó 2

1. Concepte del Dret.- 2. Concepte del Dret del Treball.- 3. Distinció amb la resta de branques de l'ordenament jurídic.- 4. Característiques del Dret del Treball.- 5. Principis informadors del Dret del Treball.- 6. Objecte del Dret del Treball: contracte de treball; relacions laborals especials; relacions laborals excloses.

#### C.- FONTS DEL DRET DEL TREBALL

##### Lliçó 3: Fonts estatals

1. Concepte de font del Dret.- 2. Fonts jurídico-positives a l'ordenament laboral espanyol. Poders socials normatius i normes laborals.- 3. El Dret del Treball i la Constitució. Constitució de 1978: Significat. Contingut laboral. Valor normatiu.- 4. La llei: tipologia.- 5. Potestat normativa i reglamentària de les Comunitats Autònomes en matèria de Dret del Treball.

##### Lliçó 4: Fonts professionals. El Conveni Col·lectiu

1. La negociació col·lectiva.- 2. La Constitució de 1978 i el dret de negociació col·lectiva.- 3. El Conveni Col·lectiu: A) Concepte; B) Naturalesa jurídica; C) Objecte; D) Parts negociadores; capacitat i legitimació; E) Àmbits d'aplicació; F) Contingut; contingut obligacional i contingut normatiu; G) Límits; H) Vigència; I) Formalitats: publicitat i control de legalitat; J) Concurrencia de convenis.

##### Lliçó 5: Altres fonts

1. El costum laboral.- 2. Concepte i valor de la jurisprudència com a font indirecta.

#### D.- APLICACIÓ I INTERPRETACIÓ DE LES NORMES LABORALS

##### Lliçó 6

1. Determinació de la norma laboral aplicable.- 2. Aplicació de les normes: A) Concurrencia de normes: a) Principi de jerarquia normativa; b) Principi de norma mínima; c) Principi de norma més favorable. B) Successió temporal de normes: el principi de condició més beneficiosa. C) Principi d'irrenunciabilitat dels drets.- 3. La interpretació de les normes. Principi pro-operari.

### II.- EL CONTRACTE DE TREBALL

#### A) SUBJECTES DEL CONTRACTE DE TREBALL

##### Lliçó 7: El treballador

1. El treballador: terminologia; notes definitòries i concepte jurídico-positiu. 2. Activitats excloses de la legislació laboral 3. Relacions laborals de caràcter especial.

### **Llició 8: L'empresari**

**1.** Concepte d'empresari: A) Terminologia; B) Concepte de l'ordenament jurídic-positiu laboral. L'empresari com a "empleador". C) Classificació.- **2.** Grup d'empreses. **3.** La subcontractació d'obres i serveis. **4.** La cessió de treballadors.

## **B) ELEMENTS ESSENCIALS DEL CONTRACTE DE TREBALL**

### **Llició 9**

**1.** Consentiment de les parts: A) Capacitat per a contractar: a) Com a treballador. Graus. b) Com a empresari. Persona física i jurídica; B) Capacitat per a treball: a) Prohibicions i limitacions. b) Contractació de treballadors estrangers; C) Vicis del consentiment.- **2.** Objecte i causa en el contracte de treball.- **3.** Forma i documentació del contracte: a) Principi i llibertat de forma. Excepcions i matisacions. b) La prova del contracte de treball. c) Validesa i eficàcia del contracte de treball. d) Nul·litat i anul·labilitat.- **4.** Pactes típics del contracte de treball: A) Període de prova; B) Pacte d'exclusivitat o plena dedicació; C) Pacte de no competència per després de finalitzat el contracte; D) Pacte de permanència a l'empresa.

## **C) MODALITATS DEL CONTRACTE DE TREBALL**

### **Llició 10: Modalitats del contracte de treball (1)**

**1.** Classificació.- **2.** Contracte de treball indefinit: A) Contracte de treball indefinit comú. B) Contracte de foment per a la contractació indefinida.- **2.** Els contractes de treball temporals: A) De caràcter estructural: a) Contracte per a obra o servei determinat. b) Contracte eventual. c) Contracte d'interinitat: normal i per vacant. B) De caràcter conjuntural: a) Contracte de foment de l'ocupació per a minusvàlids. b) Contracte d'anticipació de l'edat de jubilació.

### **Llició 11: Modalitats del contracte de treball (2)**

**1.** Contractes formatius: A) Contracte en pràctiques. B) Contracte de formació.- **2.** Contractes de treball a temps parcial.- **3.** Contractació a través d'empreses de treball temporal.

## **D) CONTINGUT DEL CONTRACTE DE TREBALL**

### **Llició 12: Drets i deures laborals bàsics**

**1.** Drets i deures laborals bàsics.- **2.** Deures del treballador: A) obediència; B) rendiment diligència; C) fidelitat i bona fe; D) incompliment i efectes.- **3.** Deures de l'empresari: A) Retribució al treballador; B) Ocupació efectiva del treballador; C) Promoció del treballador; D) Seguretat i higiene; E) Fidelitat i bona fe; F) Incompliment dels deures i efectes.

### **Llició 13: Determinació qualitativa de la prestació de treball**

**1.** La classificació professional del treballador. **2.** La especificació de la prestació de treball. **3.** La mobilitat funcional del treballador (remissió Llició 16).

### **Llició 14: La jornada de treball**

**1.** La jornada de treball: A) Concepte. Fonaments de la limitació de la jornada; B) Règim general. Excepcions i reduccions; C) Hores extraordinàries; D) Treball nocturn.- **2.** Horari laboral: A) Concepte; B) Classes; C) Modificacions. **3.** Interrupcions periòdiques: classes i règim jurídic. A) Descans diari. B) Descans setmanal. C) Descans anual: les vacances. D) Festes laborals retribuïdes i no recuperables.- **4.** Interrupcions no periòdiques: permisos. A) Concepte i règim jurídic. B) Manifestacions concretes. C) Formalitats per a beneficiar-se'n. D) Efectes jurídics i econòmics.

### **Llició 15: La retribució del treball**

**1.** La retribució del treball. El salari: A) Concepte; B) Classes, C) Composició del salari: salari base i els seus complements; D) Salari mínim i millorats voluntàriament.- **2.** Compensació i absorció.- **3.** Lloc, temps i forma del pagament del salari.- **4.** Percepcions no salarials.- **5.** Protecció legal del salari: A)

Mora; B) Crèdit privilegiat; C) Inembargabilitat total o parcial; D) El Fons de Garantia Salarial.

## **E. VICISSITUDS DEL CONTRACTE DE TREBALL**

### **Lliçó 16: Modificació del contracte de treball**

1. Modificacions del contracte de treball: A) Concepte i fonaments; B) Classes; C) Efectes jurídics i econòmics.- 2. Modificacions per voluntat de l'empresari. *Ius variandi*: A) Concepte i fonament; B) Manifestacions: mobilitat funcional, mobilitat geogràfica i modificacions substancials de les condicions de treball; C) Efectes jurídics i econòmics.- 3. La substitució de l'empresari. El principi de subrogació.

### **Lliçó 17: Suspensió del contracte de treball**

1. Suspensió del contracte de treball. A) Concepte i significat. B) Naturalesa jurídica. C) Règim jurídic. D) Causes: enumeració i classificació.- 2. Causes de suspensió dependents de la voluntat de les parts.- 3. Causes independents de la voluntat de les parts.- 4. Excedències voluntàries i excedències forçoses.- 5. Suspensió del contracte de treball per reconversió industrial. Els fons de promoció de l'ocupació.

### **Lliçó 18: Extinció del contracte de treball (1)**

1. Extinció del contracte de treball: A) concepte; B) causes.- 2. Causes d'extinció dependents de la voluntat de les parts.- 3. Causes d'extinció independents de la voluntat de les parts.- 4. Extinció per força major; 5. Acomiadament col·lectiu per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció.

### **Lliçó 19: Extinció del contracte de treball (2)**

1. L'extinció per causes objectives. A) Concepte i fonament. B) Causes. C) Forma i formalitats. D) Impugnació de l'extinció: forma, lloc i temps. E) Qualificació judicial de l'extinció. F) Efectes jurídics i econòmics.

### **Lliçó 20: Extinció del contracte de treball (3)**

1. L'acomiadament disciplinari: A) concepte; B) causes; C) forma de l'acomiadament; D) Qualificació judicial de l'acomiadament i efectes jurídics i econòmics: a) Acomiadament procedent; b) Acomiadament improcedent; c) Acomiadament nul; d) Acomiadament radicalment nul.- 2. Prescripció i caducitat d'accions derivades del contracte de treball.

## **III. EL DRET SINDICAL**

### **A. LES ORGANITZACIONS PROFESSIONALS**

#### **Lliçó 21: El sindicat i la llibertat sindical**

1. L'autonomia col·lectiva laboral. Facultat normativa de les organitzacions socioprofessionals.- 2. El sindicat: A) concepte; B) objecte; C) classes; D) evolució històrica.- 3. Concepte de llibertat sindical: A) definició positiva i negativa; B) aspectes individuals i col·lectius; C) determinació dels subjectes titulars en la llibertat sindical.- 4. Associacionisme empresarial.- 5. Règim jurídic sindical vigent. Llei orgànica 11/1985 del 2 d'agost.

### **B. PARTICIPACIÓ I ACCIÓ DELS TREBALLADORS A L'EMPRESA**

#### **Lliçó 22**

1. La participació laboral: A) concepte; B) classe; C) fonament.- 2. Àmbit de participació i acció: l'empresa i el centre de treball.- 3. Organització i acció sindical a l'empresa: seccions i delegats sindicals.- 4. Representació unitària dels treballadors: comitès i delegats de personal: A) funcions; B) garanties; C) elecció i revocació.- 5. El dret de reunió a l'empresa: l'assemblea.

## C. ELS CONFLICTES COL·LECTIUS

### **Lliçó 23: Els conflictes col·lectius (1)**

1. El conflicte de treball: A) concepte; B) classes; C) transcendència del conflicte col·lectiu.- 2. Procediments de solució dels conflictes col·lectius: A) conciliació; B) mediació; C) arbitratge; D) negociació col·lectiva; E) intervenció jurisdiccional; intervenció administrativa.

### **Lliçó 24: Els conflictes col·lectius (2)**

1. La vaga: A) concepte; B) tipologia: subjectes, motivació i comportament vaguístic.- 2. Evolució normativa de la vaga a Espanya.- 3. Regulació del dret de vaga: A) titularitat; B) contingut; C) procediment; D) modalitats; E) efectes jurídics i econòmics; F) manteniment dels serveis mínims.- 4. El lock out: A) concepte; B) classes; C) règim jurídic.

## IV. EL DRET DE LA SEGURETAT SOCIAL

### A. CONCEPTE I ESTRUCTURA

#### **Lliçó 25**

1. Necessitats socials i tècniques de protecció.- 2. Evolució històrica: mecanismes remots i propers.- 3. Tendències i problemes actuals.- 4. Concepte de Dret de la Seguretat Social.- 5. Principis de la Seguretat Social.

#### **Lliçó 26**

1. La Seguretat Social a la Constitució de 1978 i la seva posterior evolució. Referència especial a la Llei 26/1985 del 31 de Juliol.- 2. Estructura actual del sistema de la Seguretat Social: règim general i règims especials.- 3. Potestats de les Comunitats Autònomes pel que fa a Seguretat Social.

### B. RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL

#### **Lliçó 27: Relació jurídica i acció protectora de la Seguretat Social**

1. El camp d'aplicació del Règim General: àmbit subjectiu. Inclusions i exclusions.- 2. Inscripció d'empreses.- 3. Afiliació, altes i baixes de treballadors.- 4. L'acció protectora del sistema: A) situacions de necessitat protegides; B) riscos o fets causants; C) prestacions: concepte, naturalesa i classes.- 5. Responsabilitat de l'empresari.

#### **Lliçó 28: Finançament i gestió de la Seguretat Social**

1. Finançament de la Seguretat Social: A) nocions generals; B) fonts de finançament.- 2. Cotització: A) subjectes obligats i responsables; B) bases, tipus i quotes; C) sistema de recaptació.- 3. Altres fonts de finançament: aportacions estatals i recursos patrimonials de la Seguretat Social.- 4. Responsabilitat de l'empresari per incompliment en la liquidació (referència especial al ingrés de la quota obrera).- 5. La gestió de la Seguretat Social: A) entitats gestores; B) entitats col·laboradores; C) serveis comuns.

#### **Lliçó 29: Contingències protegides i prestacions (1)**

1. Serveis socials i assistència social.- 2. Assistència sanitària: A) contingència protegida; B) beneficiaris; C) règim jurídic; D) prestacions: mèdiques, farmacèutiques i hospitalàries.- 3. Incapacitat laboral: A) concepte; B) fets causants. Subjectes beneficiaris; C) prestacions; D) dinàmica de la situació protegida.- 4. Invalidesa permanent: A) concepte; B) graus; C) beneficiaris: requisits; D) prestacions; E) revisió de la situació.- 5. Lesions permanents no invalidants.

#### **Lliçó 30: Contingències protegides i prestacions (2)**

1. Vellesa i jubilació: A) contingència protegida; B) requisits i prestacions; C) jubilació anticipada; D) els fons de pensions.- 2. Mort i supervivència: A) contingències protegides; B) prestacions.- 3. Protecció a la

família: A) contingències protegides; B) prestacions.- **4.** L'atur: A) concepte; B) subjectes beneficiaris: requisits; C) prestacions econòmiques bàsiques i complementàries; D) estructura dinàmica: naixement, suspensió, durada i extinció.

### **C. RÈGIMS ESPECIALS**

#### **Llició 31**

**1.** Consideració general sobre els règims especials.- **2.** Règim de treballadors autònoms.- **3.** Règim especial agrari.- **4.** Règim dels treballadors de la llar.- **5.** Altres règims especials.

## **V. INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA I JURISDICCIONAL DE L'ESTAT EN LES RELACIONS DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL**

### **A. INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA DE L'ESTAT**

#### **Llició 32**

**1.** Intervenció de l'Administració en matèria laboral.- **2.** Intervenció administrativa i executiva: A) administració central; B) administració perifèrica; C) administració institucional.- **3.** Actuació administrativa de vigilància i inspecció. La inspecció de Treball: A) funcions; B) visites; C) actes; D) expedients; E) sancions; F) recursos i execució.- **4.** Administració laboral de la Comunitat Autònoma catalana i les seves competències en matèria laboral.

### **B. INTERVENCIÓ JURISDICCIONAL DE L'ESTAT**

#### **Llició 33: Jurisdicció i procés laboral (1)**

**1.** Jurisdicció del treball: A) concepte; B) òrgans; C) regles de competència.- **2.** Principis informadors del procés laboral.- **3.** Actes previs: Mesures precautòries.- **4.** Procés ordinari: A) demanda; B) conciliació judicial; C) judici; D) sentència.

#### **Llició 34: Jurisdicció i procés laboral (2)**

**1.** Processos especials: A) per acomiadaments i sancions; B) per vacances; C) per eleccions sindicals; D) en conflictes col·lectius; E) sobre Seguretat Social; F) altres processos especials.- **2.** Impugnació de la sentència: recursos.- **3.** Execució de la sentència.- **4.** Execució de l'acta de conciliació: A) conciliació judicial; B) conciliació davant el Servei de Conciliacions Individuals.